

2016. március 6.

Mandabokor, Kálmánháza

Istentisztelet

„²¹Mondjátok meg nekem ti, akik a törvény uralma alatt akartok lenni, nem halljátok a törvényt? ²²Mert meg van írva, hogy Ábrahámnak két fia volt: az egyik a rabszolganótól, a másik a szabadtól. ²³De a rabszolganótól való csak test szerint született, a szabadtól való viszont az ígélet által. ²⁴Ezeket átvitt értelemben kell venni, mert ezek az asszonyok két szövetséget jelentenek. Az egyik a sínai-hegyi szövetség, amely szolgálásra szül: ez Hágár. ²⁵Mert Hágár a Sínai-hegy Arabiában - megfelel a mostani Jeruzsálemnek -, amely szolgálásban van fiaival együtt. ²⁶De a mennyei Jeruzsálem szabad: ez a mi anyánk. ²⁷Mert meg van írva: „Ujjongj, te meddő, aki nem szültél, vigadj és örvendj, aki nem vajúdtál, mert több a gyermeke az elhagyottnak, mint a férjes asszonynak.” ²⁸Ti pedig, testvéreim, Izsák módjára az ígélet gyermekei vagytok. ²⁹De amint akkor a test szerint született üldözte a Lélek szerintit, úgy van ez most is. ³⁰De mit mond az Írás? „Úzd el a rabszolganót és a fiát, mert nem örökölhet együtt a rabszolganó fia a szabad asszony fiával.” ³¹Ezért tehát testvéreim: mi nem a rabszolganó, hanem a szabad asszony gyermekei vagyunk.” Gal 4,21-31

Drága Gyülekezet!

Mai igehirdetésünk alapigéje első hallásra talán nehezen érthető, nehezen emészthető. A világos, teljes megértéshez szükség van arra, hogy kibontsuk az üzenetet, kicsomagoljuk azt a drága ajándékot, melyet Isten készített számunkra, az ember számára. Sokszor van ez így, hogy nem minden olyan egyértelmű, dolgok mögé kell tekinteni, a színpalák mögötti dolgokat is kell látni, hogy a teljes „színdarabot” megértse az ember. Kell a múlt, azaz történeti háttér ismerete, kell a jelenbe való aktualizálása, az Ige jelenbéli üzenete, illetve szükség van a jövőbeni értelmezésre, hogy milyen kihatással van ez az én életemre. Ezt a hármat fontos együtt látni. Ezért nagyon fontos a gyülekezet, a gyülekezetbe való járás, az ige hallgatása, az igehirdetésre való odafigyelés. No, nyilván nem azért, mintha a lelkész letéteményese lenne a bibliai igazságoknak, hogy egyedül ő értené az Isten szavát, kijelentéseit. Nem erről van szó! Ezt a középkorban hirdették, de ez, ahogy akkor, ez ma sem igaz. A gyülekezetbe való járás, az igehirdetés hallgatása, illetve az otthoni csendesség azért fontos, mert több ígélet fűződik ezekhez:

A Gyülekezetbe való járás ígérete:

Jézus ígérete szerint **„Ahol ugyanis ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.”** Mt 18,20,

az igehirdetés hallgatásának ígérete: **„¹⁷Azért a hit hallásból van, a hallás pedig Isten Igéje által.”** Róm 10,17,

illetve az otthoni csendességre való ígért: **„⁶Te pedig a mikor imádkozol, menj be a te belső szobádba, és ajtódat bezárva, imádkozzál a te Atyádhoz, a ki titkon van; és a te Atyád, a ki titkon néz, megfizet néked nyilván.”** Mt 6,6. Egyedül az ígéretek miatt lehet ráállni ezekre az Igékre. A hirdetett és belül a szívben megharcolt Ige alapján kerülhet egészen közel számunkra Isten szava. Válhat valósággá, érthetővé. Hányszor megtapasztaltam a magam életében, hogy otthon egy-egy áttusakodott éjszaka után, egy megharcolt igehirdetésben értettem meg Isten szavát, üzenetét, hogy mennyire hozzám szól, megítél és formál, hatással van rám az Ő Szava. Hányszor tapasztaltam meg, hogy igehirdetés után valaki odajött hozzám – aki komolyan vette az Isten Igéjét – és azt mondta, hogy most értette meg ezt az Igét, s erre még sohasem gondolt. Tudjátok, ezért fontos, hogy gyertek a gyülekezetbe – menjetek ki-ki a saját gyülekezetébe, ahol az

Isten szavát tisztán és igazán, hitelesen hirdetik, ahol épül lelki-
leg, ahol Isten Szentlelke munkálkodik – menjen oda, de hallgassa az Igét. Ezért remélem, hogy sokakban vágyakozás van, akik most eljöttek az istentiszteletre, hogy megértsétek az Igét, Isten Szavát és aztán mindenki a saját maga életére vonatkoztassa. Mert az Isten szava – ahogy azt a Zsidókhöz írott levélből tudjuk – **„¹²...élő és ható, és élesebb minden kétélű fegyvernél, és elhat a szívnek és léleknek, az ízeknek és a velőknek megoszlásáig, és megítéli a gondolatokat és a szívnek indulatait.”** Zsid 4,12. Így figyeljünk az ő Szavára, kérjük Isten Szentlelkét, hogy szóljon a szívünkhöz, értelmünkhöz, s az a lepel lehulljon a lelki szemünkről.

A mai igehirdetési alapigénk a Galatákhöz írott levélből van. A városról, a lakosság összetételéről annyit érdemes tudni, hogy a Kr.e. 3. században nagyszámú kelta néptörzsek telepsznek le Kis-Ázsia ezen területén. A Római Birodalom fennhatósága alá tartozik. Mivel a lakosok kelta eredetűek, ezért joggal feltételezhetjük, hogy a gyülekezet tagjai pogányokból lett keresztyének voltak, azonban lehettek zsidó eredetű hívek is, akik a Jeruzsálemből jövő és az apostol munkáját zavarni, sőt lehetet-

lenné tenni akaró judaista tévtanítók aknamunkáját megkönnyítették, és a pogány keresztyén többségre is zavaróan hatottak, bizonytalanságot keltvén a törvény és az evangélium alapkérdése és egymáshoz való viszonya tekintetében. Pál apostol a levélben az evangéliumnak a lényegét a törvényhez való viszonyát fejt ki, hangsúlyozván a törvény és az evangélium elvi ellentétét, amikor az üdvösség alapvető kérdéséről van szó, és így minden kompromisszumos, zsidó törekvés lehetetlenségét. Érdem vagy kegyelem, törvény alapján való cselekedet, vagy Krisztusra hagyatkozás, megigazulás a magunk erejéből, vagy hit által kegyelemből, röviden az üdvösségre jutás helytelen és helyes, lehetetlen, illetve egyedül lehetséges útja azon ellentétpárok, amelyek itt Pál apostolt foglalkoztatják.

Tehát Pál apostol egy olyan ószövetségi példát hoz, amelylyel szeretné – különösen a zsidók számára – megértetni az evangélium lényegét az ószövetség értelmezése szerint. Ezért beszél Hágár és Sára – mint édesanyák, és Izmael és Izsák – mint gyermekek összefüggéséről, illetve különbségéről. A történet I. Mózes 16. fejezetében olvasható. *Abrám [magasztos Atyja] (szövetségekötés után Ábrahám [sokaság Atyja]) és Szárai [fejedelmi*

*nő] (szövetségekötés után Sára [fejedelemasszony, úrnő]) már előrehaladott korúak voltak mind a ketten. Emberileg a gyermeknemzés már teljesen lehetetlen volt, de Isten ígéretet tett számukra. A 15. fejezetben azt olvashatjuk, hogy Isten és Abrám beszélgetnek és megkérdezi Istent: „**Ó, Uram, URam! Mit adhatsz nekem, hiszen gyermektelen vagyok,**” I Móz 15,2, azonban Isten válaszolt neki: „**Ekkor így szólt hozzá az ÚR: Nem ő lesz az örökösöd, hanem az lesz az örökösöd, aki tőled fog származni.**”⁵ **Azután kivezette az ÚR, és azt mondta: Tekints föl az égre, és számold meg a csillagokat, ha meg tudod számolni! Azt mondta neki: Ennyi utódod lesz!**”⁶ **Abrám hitt az ÚRnak, aki ezért igaznak fogadta el őt.**” I Móz 15,4-6. Isten ígéretet tett neki, hogy nem marad gyermektelen. Kap egy ígéretet, de mégis oly emberien gondolkodott feleségével együtt. Ott volt az Istentől kapott ígéret, de mégis emberileg próbálták megoldani ezt a kérdést. S akkor jön a tanács: „**Száraj, Abrám felesége nem szült neki. De volt Szárajnak egy egyiptomi szolgálója, akinek Hágár volt a neve.**”² **Száraj ezt mondta Abrámnak: Íme, az ÚR nem engedett szülnöm, menj be a szolgálómhoz, talán az ő révén lesz fiam. És hallgatott Abrám***

Száraj szavára.” I Móz 16,1-2. S tudjátok, ez volt a probléma, hogy Abrám inkább hallgatott az ő feleségére, mint arra az Úrra, aki ígéretet tett neki. Nem arról van szó, hogy a férj ne hallgasson a feleségére, dehogyis nem. Kedves férjek! Vegyétek komolyan a ti drága feleségetek szavát, figyeljetek oda rájuk, ne hanyagoljátok el. Isten azt bízta rátok, hogy tegyetek meg értük mindent, szeressétek, legyetek hozzájuk gyengédek, járjatok előttük példával, szavaitokkal, viselkedésetekkel mutassatok példát, teremtsétek biztonságot számukra, lelkileg legyetek vezetők, a hitben előljárók, a szeretetben odaadók, a béke-teremtésben elsők, ne menjen le a ti napotok a ti haragotokkal (Ef 4,26)! Legyetek jó férjek! Isten ezt várja tőletek! Legyetek a helyeteken! Amikor bocsánatot kell kérni, legyetek férfiak, kérjete bocsánatot! Amikor meg kell bocsátani, legyetek férfiak, bocsássatok meg! Minden dolgotok szeretetben menjen végbe (I Kor 16,14)! De! Isten szava, Isten ígérete legyen mindennél előrébb való! Azt olvassuk a Jeremiás próféta könyvében: **„Áldott az a férfi, aki az ÚRban bíz, akinek az ÚR a bizodalma. ⁸Mert olyan lesz, mint a víz mellé ültetett fa, amely a folyóig ereszi gyökereit, és nem fél, ha eljön a hőség, lombja üde zöld marad. Száraz**

esztendőben sincs gondja, szüntelenül termi gyümölcsét.” Jer 17,7-8. Ilyen férj lehetsz, ha az Úrban bízol! Áldott férfi, aki olyan, mint a víz mellé ültetett fa, akinek tápláléka Isten Szava, ezért tud majd olyan férj lenni, amilyen szerepet Isten szánt neki. Aki Isten szavából merít, táplálkozik, az helyén lesz, mint férj, helyén lesz, mint feleség! Abrámnál éppen azt látjuk, hogy nem volt a helyén. Na, megkapta Istentől az ígéretet, aztán gyorsan el is felejtette, s az asszonyra hallgatott. Ez lett a veszte! Ilyen az, amikor Isten is mond valamit és az ember is – mindjárt hadd tegyem hozzá az asszonyok, a feleségek kedvéért, mert hazamentek az alkalomról, aztán a férfiak azonnal hozzátok vágja: *„látod, még a pap is azt mondta, hogy ha rád hallgatok, akkor az lesz a vesztem!* Hadd mondjam el, hogy a férjek is, ha valamit mondanak, akkor lehet az is az asszony veszte! Szárai és Abrám is olyan emberien gondolkodott! Úgy gondolta, hogy Istennek emberi módon majd be kell segíteni – ahogy a magyar közmondásunk is mondja: *„Segíts magadon, Isten is megsegít!”*. Na, Istennek nem kell besegíteni, Isten nem szorul a mi segítségünkre! Nem úgy működik ez, hogy ha nem jön azonnal, akkor majd rásegítünk, hogy Istennek könnyebb legyen. Isten nem szorul a mi

segítségünkre, nem kell „betolnunk” Isten munkáját. Hagynunk, engednünk kell, hogy Isten akkor és azt munkálja, amit Ő eltervezett és megígért! Ebből lett a „kalamajka”, hogy Szárai és Ábrám úgy gondolta, besegítenek Istennek. Így ment be Hágárhoz, az ő szolgájához és lefeküdt vele, majd teherbe esett. Engedetlenségek sorozata! Isten ígért valamit, nem engedelmeskedett Neki! Isten azt mondta, hogy „**ragaszkodik feleségéhez: és lesznek egy testté.**” I Móz 2,24. Most pedig mással lett egy testté! Tudjátok, az Istennel szembeni engedetlenség az ilyen lavinát okoz emberek életében. Amikor valaki ennyire nem veszi komolyan Istent, az így indul lefelé a lejtőn. Teherbe esett Hágár és lett a gyermek neve Izmael. Izmael nem ígéretből született, hanem az emberi bűn következményeként. Izmael szolgaságba született, hiszen szolga volt az ő anyja. Izmael születésének a története a szolgaság, az Isten felé való engedetlenség képe.

Majd bő tíz év múltán – hogy Isten még inkább megmutassa dicsőségét és hogy számára semmi sem lehetetlen – megszületett Ábrám Izsák nevű gyermeke, aki az ígért gyermek volt. Izsák az ígéret beteljesülése, az engedelmesség és a szabadság képe. Izmael a szolganőtől született, tehát a szolgaság képe, a

test szerinti képe, míg Izsák szabad asszonytól született, tehát a szabadság képe, a Lélek szerinti képe. Izmael az engedetlenségből született, Izsák az engedelmességből.

Istennek a leghetetlenebbnek tűnő helyzet is lehetséges. A legmegoldhatatlanabb dolog is megoldható. Azt mondja Jézus: „**Embernek ez lehetetlen, de Istennek minden lehetséges.**” Mt 19,26. Nekünk annyi minden lehetetlen ebben az életben, de Istennek MINDEN lehetséges. Az ember korlátok közé van szorítva, de Isten mindenható. Ő, aki Szavával teremtette meg az élet feltételeit és az életet, hogyne tudna mindent megtenni! Amit Ő ígér, az beteljesedik. Nincs szüksége emberi segítségre, emberi megoldásokra.

Ez a múltbéli történet segít Pál apostol számára, hogy bemutassa a zsidók, illetve az Isten nélkül élők jelenbéli helyzetét. „**Ami testtől született, test az...**” (Jn 3,6a) – mondja Jézus. Ami emberi elgondolásból születik, az emberi elgondolás marad, a testhez kötődik és nincs üdvtörténeti jelentősége. „**...ami Lélektől született, lélek az.**” (Jn 3,6b) – folytatja Jézus. Ami Isten ígéretéből születik, az üdvtörténeti jelentőséggel bír!

Miről beszél Pál apostol? A zsidók legfőbb büszkesége az volt, hogy ők Ábrahám leszármazottai, aki a zsidóság atyja és alapítója. Az ember bűnbeesést követő hosszú és zűrzavaros évszázadok után Isten végül Ábrahám előtt nyilatkoztatta ki önmagát. Ábrahámnak ígérte Kánaán földjét, s azt, hogy utóda annyi lesz, mint égen a csillag. Az Ábrahámmal és utódaival kötött szövetség alapján a zsidók biztonságban érezték magukat - örökre és visszavonhatatlanul bebiztosítva. Ez ellen harcolt Keresztelő János, majd Jézus is, és Pál apostol is.

Néhány ige, amely segít ennek megértésében:

„⁹Ne gondoljátok, hogy hivatkozhattok arra: Ábrahám a mi atyánk! – mert mondom nektek: tud az Isten ezekből a kövekből is fiakat támasztani Ábrahámnak.” Mt 3,9– mondja Keresztelő János.

Jézus azt mondta a zsidóknak: **„¹¹Ha ti megtartjátok az én ígéretet, valóban tanítványaim vagytok; ³²megismeritek az igazságot, és az igazság megszabadít titeket.”** ³³Ők ezt kérdezték tőle: **„Ábrahám utódai vagyunk, és soha nem voltunk szolgái senkinek: hogyan mondhatod hát, hogy szabadokká lettetek?”** ³⁴Jézus így válaszolt nekik: **„Bizony, bizony, mondom**

néktek, hogy aki bűnt cselekszik, a bűn szolgája. ³⁵**A szolgál pedig nem marad a házban örökre: a fiú marad ott örökre.** ³⁶**Ha tehát a Fiú megszabadít titeket, valóban szabadok lesztek. [...]** ³⁷**„Tudom, hogy Ábrahám utódai vagytok, de ti meg akartok ölni, mert az én ígémnek nincs helye bennetek. [...]** ⁴⁰**De ti meg akartok engem ölni, olyan valakit, aki azt az igazságot hirdetem nektek, amelyet az Istentől hallottam: Ábrahám ezt nem tette volna. [...]** ⁴⁴**Ti atyátoktól, az ördögtől származtok, és atyátok kívánságait akarjátok teljesíteni.”** Jn 8,31-44.

Pál apostol pedig ezt írja: **„²⁹Ha pedig Krisztuséi vagytok, akkor Ábrahám utódai vagytok, és ígéret szerint örökösök.”** Gal 3,19, illetve

„¹⁶Azért adatott tehát az ígéret a hit alapján, hogy kegyelemből legyen, és így bizonyos legyen az ígéret Ábrahám minden utóda számára: nem csak a törvény alatt élőknek, hanem az Ábrahám hitét követőknek is.” Róm 4,16.

Ezt nem értették meg sokan a zsidók közül és nem értik ma sem emberek. Ábrahám a hit példája, Izsák pedig, aki hitből, ígéretből és engedelmességből született meg. Nem kellett semmit sem

tenni Ábrahámnak, csak hinni, hogy öreg korára Isten ezt meg tudja tenni. Teljesen Istenre tudott/kellett hagyatkozni. Nem kellett semmit sem tenni, hanem egyszerűen elhinni és ráállni Isten ígértére. Tudjátok, ilyen a kegyelem, a bűnbocsánat és az örök élet kérdése. Erről beszél Pál apostol ebben a részben! Nem kell semmit sem tenned, mert **„Kegyelemből van üdvösségetek a hit által, és ez nem töletek van: Isten ajándéka ez.”** Ef 2,8. Nem kell az embernek biztosítania magát! Nem hivatkozhat származására, nem hivatkozhat a szocializációjára, hogy vallási közegben nevelkedett, a templompadot koptatja évek, évtizedek óta. Ez nem érdem, nem kiváltság, nem privilégium! Isten ígéretere egyszerűen csak rá kell állni, el kell hinni és el kell fogadni! Ez az ígélet pedig **„Isten ama kegyelméért, mely néktek a Krisztus Jézusban adatott,”** I Kor 1,4. Isten ingyen kegyelme, megbocsátása, szeretete Jézusban adatott az ember számára. Nem tudod kiérdemelni, nem tudsz érte megküzdeni, de egyszerűen csak adatik. Ezt egyszerűen csak el tudod fogadni. Lehet, hogy mást vársz, de Isten azt adja, amire igazán szükséged van! Egy történetet hadd meséljek el:

„Egy fiatal fiú készült arra, hogy leérettségizzen, majd készült egyetemre, hogy diplomát szerezzen. Hónapokon keresztül csodálta a gyönyörű sport autót egy kereskedő bemutató termében, tudván, hogy apja is megengedheti magának, hogy neki megvegye, azt mondta neki, hogy ez minden, amit akar. Az érettségi közeledtével a fiatalember várta, hogy az apja megvásárolja az autót. Végül reggel az érettségi napján, az apja szólította őt a dolgozószobájába, és azt mondta neki, hogy milyen büszke, hogy egy ilyen fia van, és mennyire szereti őt. Átadott neki egy szépen becsomagolt dobozt. Kíváncsi, de kissé csalódott, a fiatalember kinyitotta a dobozt, és talált egy szép, bőrkötéses Bibliát, az ő nevével, aranyozott dombornyomásos. Dühösen, felemelte a hangját az apjára, és azt mondta: „rengeteg, pénzed van, és nekem egy Bibliát adsz?” Kirohant és otthagyta a Bibliát.

Sok év telt el, és a fiatalember nagyon sikeres volt az üzleti életben. Volt egy szép otthona és csodálatos családja, de rájött, hogy az apja már nagyon öreg. Úgy gondolta, talán el kellene menni hozzá. Ő nem látta érettségi óta. De mielőtt intézkedett volna, kapott egy táviratot: édesapja elhunyt. Szükséges, hogy jöjjön azonnal haza, mert intézkednie kell. Amikor megérkezett

*az apja házába, szomorúság és megbánás töltötte el a szívét. El-
kezdte keresni apja fontos dokumentumait és látta, hogy a Biblia
ott fekszik az íróasztalon, ahogy ott hagyta évekkal ezelőtt.*

*Könnyeivel küzdve kinyitotta a Bibliát, és elkezdte lapozni.
Az apja kézírásával beírt bibliai vers volt található az első lapon:
Máté 7,11: „Ha azért ti gonosz létekre tudtok a ti fiaitoknak jó
ajándékokat adni, mennyivel inkább ad a ti mennyei Atyátok
jókat azoknak, a kik kérnek tőle?!”*

*Ahogy olvasta ezeket a szavakat, egy megrendelőlap eset
ki a Bibliából, rajta a kereskedő neve (ugyanaz a kereskedő, aki-
nél ő a sportkocsit találta). A címkén volt egy időpont, az átvétel
időpontja: az érettségi napja, és a következő ráírva:*

K I F I Z E T V E ”!

Drága Gyülekezet!

Kedves Testvérem!

Lehet, hogy mást vársz Istentől, de Ő azt adja, amire iga-
zán szükséged van! Jézus Krisztusban Ő szabadságra hívott el,
mert „³⁶**Ha a Fiú megszabadít titeket, valósággal szabadok
lesztek.**” Jn 8,36, így már nem a bűn szolgátságában kell élned,

hanem a megbocsátás és a kegyelem szabadságában. Abban bíz-
zál, akinek van hatalma neked új életet adni! Aki ígéretet tett –
ahogy Pál apostol írja: „¹**Nincs tehát most már semmiféle kár-
hozható ítélet azok ellen, akik a Krisztus Jézusban van-
nak,** ²**mivel az élet Lelkének törvénye megszabadított téged
Krisztus Jézusban a bűn és a halál törvényétől.** ³**Amire ugya-
nis képtelen volt a törvény, mert erőtlén volt a test miatt, azt
tette meg Isten, amikor a bűn miatt tulajdon Fiát küldte el a
bűnös testhez hasonló formában, és kárhozatra ítélte a bűnt a
testben,** ⁴**hogy a törvény követelése teljesüljön bennünk, akik
nem test szerint járunk, hanem Lélek szerint.** ⁵**Mert akik test
szerint élnek, a test dolgaival törődnek, akik pedig Lélek sze-
rint, a Lélek dolgaival.** ⁶**A test törekvése halál, a Lélek törek-
vése pedig élet és békesség,**” Róm 8,1-6.

Jézus Krisztus ezt az életet (megbocsátott és örök életet) és
ezt a békességet adja azoknak, akik kérik Tőle!

Ámen!